

Comitetul Economic și Social European

TEN/411
Informarea Comisiei cu
privire la proiectele de
investiții în
infrastructura energetică

Bruxelles, 23 noiembrie 2009

AVIZUL

Secțiunii pentru transporturi, energie, infrastructură și societatea informațională
privind
propunerea de regulament al Consiliului privind informarea Comisiei cu privire la proiectele de
investiții în infrastructura energetică din cadrul Comunității Europene și de abrogare a
Regulamentului (CE) nr. 736/96
COM(2009) 361 final – 2009/0106 (CNS)

—————
Raportor unic: **dl SALVATORE**
—————

Administrator: Sebastien OCCHIPENTI

La 4 septembrie 2009, în conformitate cu articolul 262 din Tratatul de instituire a Comunității Europene, Consiliul a hotărât să consulte Comitetul Economic și Social European cu privire la

Propunerea de regulament al Consiliului privind informarea Comisiei cu privire la proiectele de investiții în infrastructura energetică din cadrul Comunității Europene și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 736/96
COM(2009) 361 final – 2009/0106 (CNS).

Secțiunea pentru transporturi, energie, infrastructură și societatea informațională, însărcinată cu pregătirea lucrărilor Comitetului pe această temă, și-a adoptat avizul la 12 noiembrie 2009. Raportor: dl SALVATORE.

În cea de-a ...-a sesiune plenară, care a avut loc la ... și ... (ședința din ...), Comitetul Economic și Social European a adoptat prezentul aviz cu ... voturi pentru, ... voturi împotriva și ... abțineri.

*

* *

1. Concluzii și recomandări

- 1.1 Comitetul Economic și Social European sprijină intenția Comisiei Europene de a introduce noi reguli cu privire la proiectele de investiții în infrastructura energetică și susține prezenta propunere de regulament, întrucât aceasta ține seama de recente evoluții din politica energetică europeană. Propunerea răspunde nevoilor aferente din domeniu, facilitând colectarea informațiilor corespunzătoare, satisfăcătoare și transparente și stabilind o sarcină administrativă proporțională cu utilitatea sa.
- 1.2 CESE împărtășește motivele care au inspirat propunerea de regulament al Comisiei, după care necesitatea de a asigura informații regulate și coerente, în vederea efectuării de analize periodice și transsectoriale ale sistemului energetic, trebuie conciliată cu obiectivul reducerii costurilor administrative și al promovării transparenței. Prin fixarea unor astfel de exigențe, propunerea Comisiei reprezintă o îmbunătățire clară a sistemului actual. Din această perspectivă, propunerea de față, al cărei temei juridic îl reprezintă dispozițiile cuprinse în articolele 284 din Tratatul CE și 187 din Tratatul Euratom, a fost concepută cu respectarea deplină a principiilor fundamentale ale subsidiarității și proporționalității.
- 1.3 CESE evidențiază că detaliile privind pragurile minime menționate în anexa propunerii de regulament, care precizează limita inferioară de la care se aplică obligația de

comunicare a informațiilor, nu sunt motivate corespunzător de Comisia Europeană. Este necesară o reflecție aprofundată a organelor decizionale europene și naționale, împreună cu operatorii din domeniu și cu organizațiile societății civile, în vederea definirii celor mai potrivite valori ale pragurilor minime, astfel încât să fie garantate siguranța, respectarea mediului, transparența și viabilitatea economică.

- 1.4 CESE sugerează ca analizele periodice ale Comisiei să nu se limiteze doar la anticiparea eventualelor dezechilibre între cerere și ofertă energetică și la identificarea lipsurilor în infrastructură, ci să constituie și un instrument de control al evoluției proiectelor declarate, astfel încât realizarea integrală a acestor proiecte să poată fi asigurată în termen rezonabil.
- 1.5 CESE consideră că securizarea infrastructurii existente și a noilor proiecte este de importanță crucială. Înainte de toate, investițiile operatorilor economici trebuie să urmărească modernizarea, întreținerea și adaptarea tehnologică, pentru a garanta siguranța rețelelor energetice, în vederea prevenirii problemelor și a asigurării eficienței energetice și durabilității ecologice, de la care nu se poate și nu trebuie să se facă rabat sub nici un pretext.
- 1.6 CESE subliniază că adunarea informațiilor și a datelor privind infrastructura de interes comunitar va consolida în principiu solidaritatea energetică între statele membre. În plus, instrumentul analizelor periodice va favoriza diversificarea surselor de energie, reducând astfel dependența energetică față de diversele țări exportatoare de surse energetice convenționale, favorizând siguranța aprovizionării.
- 1.7 În ceea ce privește energia electrică provenită din surse regenerabile, în opinia CESE, cheltuielile administrative ale întreprinderilor mici și mijlocii ar trebui evitate, mai ales în cazul întreprinderilor specializate în tehnologii ecologice emergente, acestea fiind deja defavorizate de costurile de producție mai ridicate în raport cu cele care folosesc surse convenționale de energie.
- 1.8 Pentru a spori transparența, un obiectiv declarat al Comisiei Europene, CESE propune ca statele membre să țină cum se cuvine seama de opiniile locuitorilor din zonele afectate găzduirii noilor instalații, prin intermediul asociațiilor reprezentative ale societății civile.
- 1.9 Costurile investițiilor nu ar trebui să se repercuteze asupra consumatorilor, CESE recomandând Comisiei Europene să aibă în vedere acest aspect.

2. **Introducere**

- 2.1 Liberalizarea pieței energetice interne oferă noi ocazii de investiții în sectorul energetic, iar noul context legislativ impune atingerea unor obiective specifice în domeniul

energiilor regenerabile și al biocarburanților. În vederea anticipației și doritei creșteri a investițiilor în infrastructura europeană, este nevoie de un cadru armonizat pentru colectarea datelor și informațiilor privind proiectele de activare sau dezactivare a instalațiilor energetice.

- 2.2 Comisia propune abrogarea Regulamentului (CE) nr. 736/96 și înlocuirea acestuia cu unul nou, de monitorizare a proiectelor de investiții în infrastructura de producție, de transport și de stocare a energiei și a dioxidului de carbon.
- 2.3 Colectarea datelor relevante și corespunzătoare dezvoltării infrastructurii energetice a statelor membre este indispensabilă pentru realizarea analizelor periodice și transsectoriale, care să identifice din timp eventualele vulnerabilități structurale și dezechilibre între cererea și oferta de energie. În plus, trebuie asigurată transparența pentru operatorii de pe piață și reduse costurile administrative.
- 2.4 Regulamentul (CE) nr. 736/96 este nu doar perimat, dat fiind că domeniul său de aplicare nu acoperă o mare parte a instalațiilor ce funcționează cu energie regenerabilă, dar nici nu prevede un sistem corespunzător de colectare a informațiilor și de monitorizare a proiectelor energetice ale statelor membre. Prin urmare, sistemul aflat în prezent în vigoare poate reprezenta un obstacol în calea realizării cu certitudine a investițiilor, în măsura în care nu garantează transparența, pe termen lung putând chiar încetini tranziția către o economie cu emisii reduse de CO₂. Mai mult, normele actuale nu par să ofere garanții de securitate pentru rețelele și instalațiile de producție și de stocare a energiei și a dioxidului de carbon.

3. **Propunerea Comisiei**

- 3.1 În substanță, propunerea de regulament se referă la obligația în sarcina statelor membre de a transmite Comisiei Europene informațiile privind proiectele de investiții în infrastructura petrolieră, a gazului, a energiei electrice, a biocarburanților, a captării, stocării și transportului dioxidului de carbon, a căror realizare a început deja sau ar trebui să înceapă în următorii cinci ani. Această obligație se referă și la dezafectarea capacităților actuale, programată în următorii trei ani.
- 3.2 Datele solicitate se referă la: capacitatea instalației, amplasamentul, denumirea, tipul și principalele caracteristici ale infrastructurii, data probabilă a punerii în funcțiune, tipul surselor de energie utilizate, tehnologiile folosite pentru securizarea infrastructurii, instalarea de sisteme de captare a carbonului. În cazul dezafectării instalațiilor, informațiile necesare sunt: tipul și capacitatea infrastructurii și data probabilă a dezafectării.
- 3.3 Comisia propune ca statele membre să furnizeze informațiile necesare o dată la doi ani, începând cu 31 iulie 2010. La rândul lor, operatorii de pe piață furnizează până la data de

31 mai a anului de referință aceste informații statului membru pe al cărui teritoriu va fi realizat proiectul. Informațiile reflectă situația proiectelor începând cu data de 31 martie a anului respectiv.

- 3.4 Comisia este promotoarea unui model de complementaritate destinat să evite redundanța informațiilor. În virtutea acestui principiu, statele membre sunt scutite de obligația transmiterii datelor în cazul în care au transmis deja informații echivalente în temeiul unei dispoziții specifice sau în cadrul unui plan multianual de investiții.
- 3.5 Comisia utilizează informațiile colectate pentru elaborarea, cel puțin o dată la doi ani, a unor analize transsectoriale ale evoluției structurale a sistemului energetic al UE, ale cărui rezultate sunt discutate cu statele membre și cu celelalte părți interesate. Rezultatele pot fi făcute publice, cu condiția de a nu afecta protecția datelor personale și comerciale sensibile.
- 3.6 Comisia poate adopta măsurile de execuție necesare aplicării regulamentului, în special cu privire la metodologia calculelor, la definițiile tehnice și la conținutul datelor solicitate. Se prevede o reexaminare a regulamentului propus în termen de 5 ani de la intrarea sa în vigoare.

4. **Observații generale**

- 4.1 CESE salută propunerea Comisiei, ținând seama de importanța noului regulament pentru obiectivele politicii energetice europene. Soluția aleasă preferă o sinteză între, pe de o parte, necesitatea monitorizării, a colectării informațiilor relevante privind proiectele de investiții, reducerea costurilor administrative și, pe de altă parte, necesitatea promovării transparenței.
- 4.2 Obiectivul regulamentului îl reprezintă monitorizarea sistemului energetic al UE prin examinarea datelor și informațiilor privitoare la proiectele de investiții în infrastructura energetică, informații colectate de Comisie și, în special, de Observatorul pieței energiei.
 - 4.2.1 Existența unei piețe interne și necesitatea creării unui astfel de sistem de monitorizare, care operează la nivel supranațional, sunt suficiente pentru a explica justetea acțiunii normative la nivel comunitar, mai degrabă decât la cel național. Ca atare, intervenția normativă propusă de Comisie se conformează pe deplin principiului general al subsidiarității.
 - 4.2.2 Deplina respectare a principiului proporționalității de către prezenta propunere este dovedită de alegerea regulamentului ca instrument normativ pentru a interveni în acest domeniu, prin înlocuirea unui regulament anterior, și conținutul său, concentrat pe obligația statelor membre de a transmite informații și, totodată, de atenuarea acestei

obligații, ținând seama de necesitatea ca statele membre să nu fie grevate de sarcini administrative excesive.

- 4.3 Propunerea Comisiei preferă un mecanism complementar de comunicare, în locul unui sistem integrat și complet. CESE dorește să sublinieze că această opțiune favorizează economisirea și reducerea costurilor administrative pentru întreprinderi și pentru statele membre, cu repercusiuni pozitive asupra prețului final al energiei, prin evitarea redundanței datelor și îmbunătățirea calității.
- 4.4 CESE consideră că informațiile periodice, complete și de calitate permit Comisiei nu doar să monitorizeze și să identifice punctele slabe ale infrastructurii energetice europene, ci, în același timp, favorizează și înțelegerea problematicii referitoare la infrastructura energetică de către toate organismele de decizie politică, naționale și comunitare, precum și de către operatorii de pe piață și de către investitori.

5. **Observații specifice**

- 5.1 CESE își exprimă aprecierea pentru claritatea definițiilor cuprinse în articolul 2 al propunerii de regulament. Aceste definiții, neincluse în Regulamentul (CE) nr. 736/96, aflat în vigoare, facilitează înțelegerea textului legislativ și delimitează domeniul de aplicare al acestuia.
- 5.2 CESE consideră că frecvența de două ori pe an a analizelor transsectoriale permite monitorizarea corespunzătoare a evoluției proiectelor de infrastructură energetică în Europa.
- 5.3 CESE susține dintotdeauna că tema siguranței infrastructurilor nu poate fi disociată de cea a siguranței în aprovizionare. Chiar recent¹, în legătură cu o temă similară celei abordate de avizul de față, CESE a subliniat necesitatea securizării instalațiilor și rețelelor de transport de energie și dioxid de carbon. De aceea, este important ca, în analizele sale periodice, Comisia să țină seama de aspectele referitoare la modernizarea și întreținerea instalațiilor și rețelelor existente.
- 5.4 În opinia CESE, informațiile privind proiectele de interes comunitar sunt de primă importanță. De calitatea acestor informații depinde ca Comisia Europeană să poată îndruma statele membre în legătură cu aplicarea principiului solidarității energetice și diversificarea surselor de aprovizionare, în vederea reducerii dependenței energetice față de cei câțiva exportatori de resurse energetice convenționale. CESE consideră că infrastructurile energetice transnaționale reprezintă o chestiune de interes eminamente comunitar. Comitetul chiar a precizat deja în avize anterioare că „*SIG comunitare sunt*

¹ Avizul CESE 1029/2009 privind *Cartea verde – Către o rețea energetică europeană sigură, sustenabilă și competitivă*, încă nepublicat în Jurnalul Oficial.

necesare continuării procesului de construire comună a Europei” și că o unificare progresivă a rețelelor „energetice interconectate (gaz, energie electrică, petrol) (...) ar putea reduce substanțial costurile de exploatare și de investiții și ar putea incita la investiții în noi proiecte de rețele [în cadrul parteneriatelor publice (Uniunea și statele membre) și private, pentru a spori siguranța aprovizionării cu energie]”².

- 5.5 CESE observă că sistemul preconizat de Comisie preferă o abordare centralizată a producției de energie, în ciuda numeroaselor semnale care arată că, în ce privește producția electrică de uz casnic (panouri fotovoltaice, micro-cogenerare etc.), sistemul energetic european se va putea sprijini în viitor pe instalații descentralizate. Se cuvine asigurat accesul la rețelele care transportă energia electrică de la aceste instalații, fără a greva întreprinderile mici și mijlocii cu cheltuieli administrative excesive.
- 5.6 CESE evidențiază că detaliile privind pragurile minime menționate în anexa propunerii de regulament, care precizează limita inferioară de la care se aplică obligația de comunicare a informațiilor, nu sunt motivate corespunzător de Comisia Europeană.
- 5.7 CESE solicită aprofundarea dezbaterii privind utilitatea și viabilitatea procedurii de captare și stocare a dioxidului de carbon (CCS – *Carbon Capture and Storage*), dat fiind că și-a exprimat deja rezervele³ cu privire la interesul și caracterul nevătămător al proiectelor de captare și transport al CO₂. Cu toate acestea, CESE constată că propunerea Comisiei Europene preconizează, în dispozițiile regulamentului, introducerea informațiilor privind proiectele de transport și stocare a dioxidului de carbon. Aceste dispoziții trebuie interpretate ca urmărind doar să supună infrastructurile de acest tip analizelor periodice ale sistemului energetic european.
- 5.8 În opinia CESE, este vital ca, la nivel local, construirea infrastructurii energetice să nu se facă împotriva voinței locuitorilor și a reprezentanților locali ai acestora. CESE sprijină ideea de transparență, în virtutea căreia cetățenii să fie bine informați cu privire la amploarea proiectelor avute în vedere, prin evaluări corespunzătoare ale impactului economic, social și ecologic.

Bruxelles, 12 noiembrie 2009

Președintele
Secțiunii pentru transporturi, energie,

² Avizul CESE TEN/389 – 966/2009 „*Serviciile de interes economic general: cum ar trebui împărțite competențele între UE și statele membre?*” Raportor: dl Raymond HENCKS.

³ Ibidem, TEN/372, pct. 1.8

infrastructură și societatea informațională

János TÓTH
